

Socialförvaltningens stab
Monica Lundquist, Medicinskt ansvarig för
rehabilitering
0171-526 59
monica.lundquist@habo.se

Rutiner vid förskrivning av hjälpmedel 2018

<i>RUTIN</i>	1
Rutiner vid förskrivning av hjälpmedel	1
2018	1
1. Inledning och organisation	5
<i>Rutiner vid förskrivning av hjälpmedel</i>	5
<i>Organisation för hjälpmedelshantering i Håbo Kommun</i>	5
<i>Kommunförrådet</i>	5
<i>Hjälpmedel Uppsala Län</i>	5
<i>Förskrivare</i>	6
<i>Registrering och avregistrering av hjälpmedel i hjälpmedelsportal</i>	8
<i>Spårbarhet/Individmärkning</i>	8
<i>Sortiment</i>	9
<i>Dokumentation i patientjournal</i>	9
<i>Bruksanvisning</i>	9
<i>Akuta behov av hjälpmedel och reparationer av hjälpmedel</i>	9
2. Beställningsrutiner	10
<i>Beställningar HUL-hjälpmedel</i>	10
<i>Leveranser/hämtning</i>	10
<i>Beställningar Kommunhjälpmedel</i>	10
<i>Konsulentorder</i>	10
<i>Anpassning/Reparationer HUL-hjälpmedel</i>	10
<i>Akut reparation</i>	11
<i>Akuta åtgärder efter kontorstid och helgdagar</i>	11
<i>Däck manuella rullstolar</i>	11
<i>Reparation och service av sängar</i>	12
<i>Reparationer Kommun-hjälpmedel</i>	12
<i>Reparation och service av lyftar</i>	12
<i>Reparation av boendeägda hjälpmedel</i>	12
<i>Blanketter/Dokument</i>	12
<i>Adresser</i>	12
2. Faktadel	14
<i>Antal hjälpmedel som får förskrivas</i>	14
<i>Arbetsliv</i>	14
<i>Avgifter för hjälpmedel</i>	14
<i>HUL-Hjälpmedel</i>	14
<i>Kommunhjälpmedel</i>	15
<i>Reklamation</i>	15

<i>Basutrustning boende</i>	15
<i>Delaktighet och ansvar</i>	15
<i>Byte av hjälpmedel</i>	16
<i>Bostadsanpassning</i>	16
<i>Daglig verksamhet</i>	16
<i>Egenansvar</i>	16
<i>Egenvård</i>	16
<i>Försäkring</i>	17
<i>Fritidsboende/dubbelt boende</i>	17
<i>Flytt till eller från vår kommun</i>	17
<i>Försvunnet eller skadat hjälpmedel</i>	17
<i>Försäljning av hjälpmedel</i>	18
<i>Hygienrutiner hjälpmedel/smitta</i>	18
<i>Rutiner vid olika kontakttillfällen</i>	18
<i>Kombination av medicintekniska produkter</i>	19
<i>Korttidslån</i>	19
<i>Regionens förskrivare</i>	20
<i>Kryckkäppar för kortvarigt bruk som lämnas ut från regionen</i>	20
<i>Resa utomlands</i>	20
<i>Riskanalys</i>	21
<i>Särskilda boendeformer enligt SOL och LSS</i>	21
<i>Särskilt hjälpmedelsbeslut</i>	21
<i>Specialanpassning</i>	21
<i>Vid en specialanpassning:</i>	22
<i>Specialanpassning av B-hjälpmedel</i>	22
<i>Sport/Hobby/motion</i>	22
<i>Skyddsåtgärder</i>	22
<i>Utomlänsperson som vistas i Håbo för vård och behandling</i>	23
<i>Utländska medborgare</i>	23
<i>Återlämning</i>	23
<i>Periodiska uppföljningar hjälpmedel</i>	24
<i>Periodisk inspektion lyftselar</i>	24
4. Kriterier och instruktioner för förskrivning hjälpmedel	27
<i>04 Hjälpmedel vid personlig medicinsk behandling</i>	27
<i>0419 Hjälpmedel för att hantera medicin, doseringshjälpmedel</i>	27
<i>0427 Hjälpmedel för sinnesstimulering</i>	28
<i>0433 Antidecubitushjälpmedel</i>	28
<i>0448 Rörelse- styrke- och balansträningsredskap (särskilt hjälpmedelsbeslut)</i>	29
09 Hjälpmedel för personlig vård	30
<i>0909 Hjälpmedel för på och avklädning</i>	30

Rutiner vid förskrivning av hjälpmedel 2018

<i>0912 Hjälpmedel vid toalettbesök</i>	30
<i>0933 Hjälpmedel vid tvättning/bad och dusch</i>	31
12 Hjälpmedel vid förflyttning	32
<i>1203 Gånghjälpmedel som hanteras med en arm.</i>	32
<i>1206 Gånghjälpmedel som hanteras med båda armarna</i>	32
<i>1222 Manuellt drivna rullstolar</i>	32
<i>1223 Motordrivna rullstolar /elektriska rullstolar (särskilt hjälpmedelsbeslut)</i>	34
<i>1224 Tilläggsutrustning till rullstolar</i>	36
<i>1231 Hjälpmedel för överflyttning och vändning</i>	37
<i>1236 Personlyftar</i>	38
<i>Hjulllyft</i>	38
15 Hjälpmedel i hushållet	39
<i>1503 Hjälpmedel för att äta och dricka</i>	39
18 Hjälpmedel för utrustning och anpassning av bostäder och andra lokaler	40
<i>1809 Sittmöbler och sitsar</i>	40
<i>1812 Sängar</i>	41
<i>1815 Höjdställbara tillsatser till möbler</i>	42
<i>1818 Stödhandtag</i>	43
<i>1830 Hissar, lyftplattformar, trapphissar och ramper</i>	43
<i>2290 Hjälpmedel för kognitivt stöd</i>	44
22 Hjälpmedel för information och kommunikation	44
<i>2227 Varseblivningshjälpmedel</i>	44
<i>2236 Inmatningsenheter till datorer (särskilt hjälpmedelsbeslut)</i>	45
24 Hjälpmedel för hantering och transport av produkter	46

1. Inledning och organisation

Rutiner vid förskrivning av hjälpmedel

Den här rutinhandboken innehåller information och instruktioner till förskrivare av hjälpmedel i Håbo kommun. Rutinerna är upplagda i fyra delar.

1. Inledning och organisation
2. Beställningsrutiner
3. Faktadel
4. Instruktioner vid förskrivning per produktgrupp.

Organisation för hjälpmedelshantering i Håbo Kommun

Hjälpmiddelsverksamheten i kommunen består av hantering av HUL-hjälpmedel samt hantering av Kommunhjälpmedel. Hantering av HUL-hjälpmedel sköts genom Hjälpmedel Uppsala Län (HUL) och hantering av Kommunhjälpmedel sköts i kommunens egna förråd. Övergripande ansvar för hjälpmedelsverksamhetens inriktning, riktlinjer, rutiner och budget ligger inom Medicinskt ansvarig för Rehabiliterings (MAR) uppdrag. Ansvarig för driften av kommunförrådet och all hantering inom det är enhetschef för Rehab och Hemsjukvård.

Kommunförrådet

Kommunen lagerhåller och ansvarar för kommunhjälpmedel. Hjälpmedel som kommunen hanterar inom basförrådet är till exempel gånghjälpmedel och hygienhjälpmedel. Underleverantör Sodexo hanterar rekonditioneringen av bashjälpmedel. Basförrådet sköts av Rehabenheten av förrådsansvarig person. Nedan beskrivs sker i basförrådsverksamheten.

- beställningar nyinköp bashjälpmedel
- lagerhållning
- märkning av hjälpmedel
- transporter till och från HUL en gång/vecka
- transporter till och från Sodexo en gång per vecka för rekonditionering

Hjälpmedel Uppsala Län

Hjälpmedel i Uppsala län är ett samarbete för hjälpmedelsförsörjning mellan kommunerna Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala och Östhammar. HUL-samarbetet regleras i ett avtal (samverkansavtal avseende Hjälpmedel i Uppsala Län 2018-2020). Samarbetet gäller HUL-hjälpmedel och inbegriper leveranser och beställningar av hjälpmedel, upphandling och inköp, teknisk kompetens, konsulentkompetens och förskrivarutbildningar. HUL är också en plattform för försäljning och köp av begaade hjälpmedel kommunerna emellan. Målet med HUL-samarbetet är att verksamheten sammantaget skall bedrivas mer kostnadseffektivt än om varje kommun helt organiserat sin egen hjälpmedelsverksamhet.

Återanvändning och nyinköp

Kommunerna äger sina hjälpmedel och har det primära ansvaret för dem. Genom HUL som grund kan hjälpmedlen återanvändas över hela länet. Återlämnade hjälpmedel säljs till den kommun där behov finns. I första

hand ska det begagnade lagret användas innan nyinköp görs. Nyinköp görs när inte någon begagnad produkt finns som passar. Ett system med prisgrupper reglerar priserna på begagnade hjälpmedel.

Produkter som hanteras via HUL:

- Elrullstolar
- Manuella rullstolar
- Elgåbord
- Ståstöd
- Tippbrädor
- Mobila lyftar
- Stationära lyftar
- Sängar
- Sänglyftar
- Sängryggstöd, el
- Arbetsstolar
- Kognitiva hjälpmedel
- Tyngdtäcken
- Rullande hygienstolar
- Duschvagnar
- Gripostång
- Stödandtag som Gripostång och Evastöd

Förskrivare

Förskrivare av hjälpmedel är legitimerade arbetsterapeuter och leg. Sjukgymnaster/fysioterapeuter anställda i kommunen och inom region Uppsala. Legitimerade sjuksköterskor inom kommunens hemsjukvård är förskrivare av förebyggande och behandlande madrasser. Den som förskriver hjälpmedel ska ha kunskap om hjälpmedlet och följa förskrivningsprocessen. Bedömning av behov ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet samt på aktuella riktlinjer för hjälpmedel.

För att vara behörig förskrivare behöver du:

- Genomföra en webbutbildning från Socialstyrelsen . Efter genomförd utbildning delge kursbevis till MAR/hjälpmiddelsansvarig. [Socialstyrelsen utbildning](#)
- Ha Kunskap om Håbo kommuns riktlinjer och rutiner vid förskrivning av hjälpmedel se [Hälso- och sjukvård, tandvård - Håbo](#)
- Ha inloggning i hjälpmedelsportalen, kontakta MAR/hjälpmiddelsansvarig och uppge arbetsställe, profession, kontaktuppgifter. Monica.lundquist@habo.se.

Förskrivningsprocessen

Förskrivaren ansvarar för att förskrivningsprocessens alla steg blir genomförda. Det är också förskrivaren som ansvarar för att personen kan

använda och hantera hjälpmedlet så som avsett. För att man ska kunna använda sina hjälpmedel på rätt sätt krävs information och träning. Anhöriga och personal har ofta en viktig roll för att stötta användaren.

- Bedöma behov
- Utprovning, anpassning och val av produkt
- Eventuell specialanpassning
- Instruktion, träning och information
- Uppföljning och utvärdering.

Följa upp och utvärdera funktion och nytta

Den som förskriver eller lämnar ut ett hjälpmedel ansvarar för att produkten motsvarar brukarens behov, i det ansvaret ligger även att följa upp och utvärdera förskrivningen.

- Är de uppsatta målen nådda?
- Underlättar hjälpmedlet som det var tänkt?
- Har brukaren/närstående/personal uppfattat instruktionerna korrekt?
- Vet brukaren/närstående/personal hur hjälpmedlet ska användas?
- Behövs andra och/eller kompletterande åtgärder eller kan ärendet avslutas?

Avsluta förskrivningsprocessen

Om man som förskrivare gör bedömningen att det uppsatta målen med hjälpmedlen är nådda, att brukaren/anhörig/personal uppfattat instruktionerna korrekt och vet hur hjälpmedlet ska användas kan förskrivningsprocessen avslutas. Inför att avsluta förskrivningsprocessen ska en riskanalys göras om processen kan avslutas.

Till hjälp finns nedanstående analysmodell för uppföljning av funktion, nytta och risk som är tagen från Socialstyrelsens handbok i förskrivningsprocessen.

Modell för uppföljning och utvärdering hämtat från förskrivarstöd Socialstyrelsen.

	A	B
	Analys av hjälpmedlets funktion och nytta utifrån uppsatta mål	Analys av risk med hjälpmedlet utifrån användning och hantering
1	Funktion och nytta är uppnått enligt uppsatta mål	Ingen sannolik risk för tillbud/skada
2	Osäkerhet vad gäller hjälpmedlets framtida funktion och nytta finns	Viss risk för tillbud/skada

3	Ytterligare instruktion- /träning krävs för att nyttan ska kunna ses	Betydande risk för tillbud/skada
---	--	-------------------------------------

När inget uppföljningsbehov finns 1AB

Förskrivningsprocessen kan avslutas när förskrivaren har bedömt att både A och B ligger på nivå 1. Förskrivaren ska vara säker på att patienten (eller närstående eller personal) har förstått information och instruktion samt kan ta ansvar för att kontakta den ansvarige vårdgivaren om behovet förnyas eller förändras. Bedömningsresultatet behöver inte rapporteras vidare till en annan vårdgivare. I patientjournalen dokumenteras att inget fortsatt uppföljningsbehov. Vårdprocessen avslutas och patientjournalen kan stängas om inga andra insatser är aktuella.

När uppföljningsbehov kan finnas 2AB

Om förskrivaren bedömer att A eller B ligger på nivå 2 behöver man ta ställning till om en fortsatt uppföljning behövs. Om det behövs ska förskrivaren planera för hur den ska göras och hur ofta. Förskrivaren rapporterar över ärendet till en annan vårdgivare om det medicinska ansvaret för patienten inte kvarstår inom den egna verksamheten. I patientjournalen dokumenteras hur uppföljningar planeras och genomförs. Vårdprocessen avslutas inte.

Om det finns behov av fortsatt uppföljning 3AB

Om förskrivaren bedömer att A eller B ligger på nivå 3, eller om patienten inte kan ta ansvar för att ta kontakt vid förnyat eller förändrat behov, ska återkommande uppföljningar planeras in. Ärendet ska rapporteras över till en annan vårdgivare om det medicinska ansvaret för patienten inte kvarstår inom den egna verksamheten. I patientjournalen dokumenteras hur uppföljningarna planeras och genomförs. Vårdprocessen avslutas inte.

Vid samtliga analysnivåer

Oberoende av analysnivå ska förskrivaren alltid försäkra sig om att hjälpmedelsanvändaren (närstående/personal) har förstått den information och den instruktion som de har fått. Förskrivaren ska också informera hjälpmedelsanvändaren (närstående/personal) om vart de ska vända sig vid förnyat eller förändrat behov. Även om förskrivningsprocessen avslutas kan det finnas ett fortsatt behov av bland annat förebyggande och avhjälpande underhåll.

Registrering och avregistrering av hjälpmedel i hjälpmedelsportal

Alla förskrivna hjälpmedel ska registreras i hjälpmedelsportalen för att kunna spåras. Patienten ska informeras om att personuppgifter registreras för detta syfte. Flertalet hjälpmedel är individnumermärkta. Även de hjälpmedel som inte har ett individnummer ska registreras på person i portalen. När ett hjälpmedel återlämnas ska hjälpmedlen avregistreras från personen i portalen.

Spårbarhet/Individmärkning

Ett flertal hjälpmedel är märkta med individnummer. Syftet med det är kunna spåra hjälpmedel vid eventuella incidenter. Alla HUL-hjälpmedel men också en del kommunhjälpmedel har individnumermärkning. De

kommunhjälpmedel som har individnummer är antidecubitussmadrasser, rollatorer och överflyttningsplattformar.

Sortiment

Det finns ett upphandlat sortiment som är det alternativ som provas i första hand. Aktuella sortimentslistor finns i portalen. Ibland täcker inte det upphandlade sortimentet det behov som bedömts vara aktuellt, då finns möjlighet till ett särskilt hjälpmedelsbeslut (se del 3) med motivering där hänsyn tas till konsekvens, angelägenhet, nytta samt ev. riskanalys.

Dokumentation i patientjournal

Förskrivning av hjälpmedel dokumenteras i patientjournal. Hjälpmedlet utvärderas och följs upp enligt förskrivningsprocessen. Förskrivare ska ta ställning till om förskrivningsprocessen kan avslutas och överlämnas till brukare/närstående/patient att kontakta vid förändrat tillstånd/behov. Se under rubrik förskrivning och förskrivningsprocessen.

Bruksanvisning

Bruksanvisningar lämnas med förskrivet hjälpmedel till brukare, närstående eller omvårdnadspersonal.

Akuta behov av hjälpmedel och reparationer av hjälpmedel

Hjälpmedelsförskrivningar är oftast inte en akut åtgärd men ibland kan det vara viktigt att insatsen åtgärdas snabbt. I kommunens basförråd finns manuella rullstolar, komfortrullstol, transportrullstol och hygienstolar på hjul som kan provas ut i väntan på förskrivna rullstolar. Säng, lyft och akuta reparationer kan beställas akut se vidare beställningsrutiner del 2.

2. Beställningsrutiner

I beställningsrutiner hittar du hur du går tillväga för att beställa olika hjälpmedel, göra arbetsorder till tekniker eller order till konsulent.

Beställningar HUL-hjälpmedel

Beställningar av HUL-hjälpmedel görs via HUL-portalen,

Beställning inkommen senast 8.00 dagen innan schemalagd leveransdag ska levereras på leveransdagen förutsatt att hjälpmedlet finns på lager. I Håbo är leveransdag torsdag.

Leveranser/hämtning

Leverans och hämtning av hjälpmedel till basförråd. 1gång/v på torsdagar.

Leveranser och hämtning av sängar och mobila lyftar. 1gång/v, på torsdagar till/från hemmet.

Leverans och hämtning av elrullstol, tippbräda, duschvagn, till från hemmet vid överenskommelse.

Hjälpmedel som ska åter till HUL avregistreras på person i portalen och retur till HUL görs i systemet. Hjälpmedel ställs på avsedd plats.

Beställningar Kommunhjälpmedel

Beställs till eget förråd av ansvarig för basförråd (se rutiner basförråd) På basförrådet lagerhålls många produkter inom det upphandlade sortimentet. Allt inom det upphandlade sortimentet kan beställas även om det inte finns på lagret.

Basförrådshjälpmedel

- gånghjälpmedel,
- hygienhjälpmedel,
- dynor till rullstolar
- behandlande madrasser,
- golvdävertar,
- överflyttningshjälpmedel,
- lyftselar,
- toalett-hjälpmedel
- Stöd till säng ex. Eva

Konsulentorder

Vid behov av konsulentkompetens vid utprovning av hjälpmedel görs en konsulentorder i portalen. Konsulent ger också rådgivning per telefon. För telefontider se hjälpmedelsportalen.

Anpassning/Reparationer HUL-hjälpmedel

Utförs inom 3 arbetsdagar efter att beställning inkommit till HUL före kl 8.00 dagen före servicedag, förutsatt att reservdelar och tillbehör finns hemma. Återkoppling sker av tekniker till förskrivare i portalen.-

Anpassning av rullstol kan till exempel vara att ändra stolens höjd, sitsvinkling mm. Förskrivare behöver då vara med vid anpassningen som utförs av tekniker.

Akut reparation

Akut reparation går att få i vissa situationer när någon är mycket beroende av sitt hjälpmedel och det inte går att ordna på annat sätt. Ett policydokument för detta finns i portalen ”*Behov av akut reparation/service av hjälpmedel*”. Beställning av akut reparation ska ha inkommit före kl. 14.00 för att reparation ska kunna utföras samma dag, förutsatt att reservdelar finns i lager.

För att betraktas som ett akut ärende ska det trasiga hjälpmedlet

- Medföra en säkerhetsrisk om det används i trasigt tillstånd
- Vara absolut nödvändigt att använda för de primära ADL-aktiviteterna, ;förflyttning, inomhus, överflyttning, toalettbesök, dusch/hygien, av/påklädning, äta och att kunna kommunicera och
- Inte kunna ersättas med annat befintligt hjälpmedel
- Ingen annan person finns till hands som kan vara behjälplig med den aktivitet som måste utföras

Akuta åtgärder efter kontorstid och helgdagar

Om ärendet är av sådan karaktär att brukaren utsätts för risk eller inte kan klara sig utan hjälpmedlet och inget ersättningshjälpmedel finns att tillgå kan Relita kontaktas. Relita utför endast akuta åtgärder, de gör inte några reparationer. Kontakt med HUL:s tekniker måste också göras av förskrivare i ett senare skede för att hjälpmedlet ska lagas.

Jourservice från Relita gäller måndag till torsdag mellan kl.14.00-08.00 samt från fredag 14.00 till måndag 08.00. Utöver det gäller tjänsten även röd dag som infaller utanför ovanstående samt vardag före röd dag från kl.11.00.

Jourservice kan innebära bland annat

Säng/sängryggstöd som fastnat i högläge/upprätt läge (kontrollera kontakt och sladd i kläm).

Hjälpa person som befinner sig utanför hemmet att frakta hem trasigt hjälpmedel. Till exempel om elrullstol går sönder under färd.

Hjälpa person att komma ur lyft och lyftsele. Observera att de flesta lyftar är försedda med nödsänkning.

Däck manuella rullstolar

Massiva däck: Skötsel eller byte vid slitage utförs utan kostnad för brukaren, av tekniker från HUL. Om en brukare vill byta från luftpumpade till massiva däck bekostas detta av brukaren. Arbetsorder görs till HUL.

Däck och slang: Lagning av luftpumpade däck kan göras av tekniker på HUL. Brukare betalar material (pris se portalen) Arbetsorder görs i portalen. Arbete utförs enligt ordinarie schema vid behov av akut besök debiteras akut arbetsorder.

Däck elrullstolar: Däck på elrullstolar måste alltid lagas av tekniker från HUL. Brukare betalar materialkostnad (pris se protalen, länkhjul gratis) kommunen står för arbetskostnad. Arbetsorder görs till HUL.

På Pomona äldreboende finns en rullstolspump som klarar att fylla tillräcklig med luft för de flesta allroundrullstolar (2-2,5 bar) För aktiva stolar krävs annan typ av pump som på bilverkstäder, bensinstationer. Aktiva stolar behöver fyllas upp till 6.-7 bar.

Reparation och service av sängar

Om en säng är trasig skickas arbetsorder till Servicebesök ska göras inom 2 arbetsdagar, alltså samma dag eller följande dag. Reparation skall vara utförd inom tre dagar.

Akut servicebesök skall kunna utföras samma dag som beställningen inkom, förutsatt att beställningen inkommer före kl 14.00.

Sängar rekonditioneras vid återlämnandet

Reparationer Kommun-hjälpmedel

Trasiga kommunhjälpmedel byts i de flesta fall ut om det inte handlar om enklare justering av bromsar på rollatorer. Det trasiga hjälpmedlet skickas till Sodexo för reparation och rekonditionering. För montering av enhandsbroms på rollatorer, montering av vissa släpbromsar kan arbetsorder till tekniker på HUL göras.

Reparation och service av lyftar

Om en lyft är trasig görs en arbetsorder i portalen till. Servicebesök ska göras inom två arbetsdagar, alltså samma dag eller följande dag. Reparation skall vara utförd inom tre dagar. Akut servicebesök skall kunna utföras samma dag om beställning inkommit innan kl.14.00.

Reparation av boendeägda hjälpmedel

För boendeägda lyftar gäller att boendet själva beställer reparation av respektive leverantör. Boendet ska också tillse att regelbunden besiktning utförs årligen.

För boendeägda sängar gäller att boendet själva beställer reparation via sängleverantören.. Boendet ansvarar även för att beställa regelbunden service.

Övriga hjälpmedel kan repareras av HUL, dock utanför det fastställda serviceschemat som gäller för individuella hjälpmedel. Mejl skickas då till hul@ uppsala.se.

Blanketter/Dokument

Aktuella blanketter och dokument, sortimentslistor, utprovningsprotokoll finns i portalen under Blanketter/Rutiner/Gemensamma dokument. Det som gäller enbart Håbo finns under flik Håbo.

Adresser

Aktuella adresser till ansvariga och leverantörer.

Förrådsansvarig

Hanna.noden@habo.se, 0171-527 79

Hjälpmedelsansvarig/Medicinskt ansvarig för rehabilitering

Monica.lundquist@habo.se, 0171-526 59

Hygiensjuksköterska,Vårdhygien, Akademiska sjukhuset

Ingrid Isaksson, Tel: 018-6113906.

Ord och Bild

ordbild@uppsala.se 018-727 71 43

Hjälpmedel Uppsala län, HUL

Telefon:generell rådgivning, drift och teknisk support i portalen 018-727 47 90, e-post: hul@uppsala.se.

För övriga telefonnummer till tekniker och konsulenter se portalen

Schenker Transporter till och från hemmet

Beställning via portalen, frågor telefon 018-677 064

Relita

Jourservice utanför kontorstid 018-155 155

Jourservice gäller måndag till torsdag mellan kl.14.00-08.00 samt från fredag 14.00 till måndag 08.00. Utöver det gäller tjänsten även röd dag som infaller utanför ovanstående samt vardag före röd dag från kl.11.00.

Jourservice innebär:

Om det utanför kontorstid inträffar att ett hjälpmedel går sönder och det bedöms som akut kan Relita kontaktas för akut avhjälpande av problemet. De lagar i första hand inte hjälpmedlet utan löser situationen. Till exempel om en elrullstol slutar fungera under färd, ser de till att rullstolen och brukaren får hjälp till hemadressen. Även andra situationer som om någon fastnat i en lyft och lyften inte kan sänkas

2. Faktadel

I den här delen hittar du svar på frågor som gäller avvikelser, avgifter, dubbelutrustning, hygienrutiner, byte av hjälpmedel med mera. Faktadelen är uppbyggd i alfabetisk ordning.

Antal hjälpmedel som får förskrivas

Efter behovsbedömning tillhandhålls generellt *ett hjälpmedel per produktområde*. Bostadens utformning eller brukarens individuella behov kan medföra att flera hjälpmedel kan förskrivas.

Arbetsliv

Hjälpmedel för yrkesutövning förskrivs inte, bekostas av arbetsgivaren, försäkringskassan eller arbetsförmedlingen. Förskrivna hjälpmedel kan tas med.

Avgifter för hjälpmedel

För nedanstående hjälpmedel tas avgift ut.

Elrullstol / drivaggregat *80 kr/månad.*
Avgift registreras i treserva ingår inte i högkostnadsskydd

*Observera att undantagen från avgift är den som på grund av funktionsnedsättning har elrullstolen som sitt **enda** förflyttningssätt även inomhus. Där förmågan att förflytta sig självständigt med eller utan manuell rullstol är obefintlig. Beslut dokumenteras i journal*

Andra manuella rullstolen *50kr/månad.*
Avgift registreras i Treserva ingår inte i högkostnadsskydd.

Andra rollatorn *500 kr i engångsavgift.*

Avvikelse/Tillbud hjälpmedel

Avvikelserapportering till MAR/hjälpmedelsansvarig gäller såväl felande produkter (reklamation) som tillbud/risk för tillbud och olyckor som sker med hjälpmedel. Alla tillbud/risk för tillbud som sker med hjälpmedel där en patient är involverad måste registreras som en avvikelse i Treserva. (Se riktlinjer för avvikeslehantering och riktlinjer för hantering och användning av medicintekniska produkter.

HUL-Hjälpmedel

- Ta hjälpmedlet ur bruk och märk med röd lapp tillbud, ställ på avsedd plats i förrådet.
- Registrera avvikelse i Treserva om person varit med om incidenten.
- Informera MAR och enhetschef HSL om händelsen samt avvikelenumret från Treserva.
- Rapportera tillbudet i hjälpmedelsportalen under *Order-Tillbud/Reklamationer*. När tillbudet är registrerat där ges ett diarienummer som ska skrivas på den röda tillbudslappen. Hjälpmedlet sänds åter till HUL som hanterar anmälan till Läkemedelsverket och till leverantör.
- MAR utreder och tar ställning om händelsen ska anmälas till IVO.

Kommunhjälpmedel

- Ta hjälpmedlet ur bruk och märk med röd lapp tillbud, ställ på avsedd plats i förrådet.
- Registrera avvikelse i Treserva om person varit med om incidenten.
- Informera MAR och enhetschef HSL om händelsen samt avvikelsetal i Treserva.
- MAR gör anmälan till leverantör och till LäkeMedelsverket
- MAR utreder och tar ställning till om händelsen ska anmälas till IVO.
- MAR meddelar HUL för kännedom

Reklamation

För hjälpmedel där någon del gått sönder eller slitits onormalt (ingen patient involverad) ska ställningstagande för reklamation till leverantör göras. Gör så här:

- Hjälpmedel ställs på avsedd plats i förrådet.
- Märk med lapp reklamation.
- Meddela MAR/hjälpmedelsansvarig.

MAR/hjälpmedelsansvarig tar reda på rekonditioneringshistorik, kommer överens med leverantör om hur reklamationen ska göras, om produkten eventuellt ska sändas åter.

Basutrustning boende

På kommunens särskilda boenden finns till verksamheten inköpta hjälpmedel, så kallad basutrustning. Med basutrustning menas sådant som kan användas av flera personer och/eller som är ett hjälpmedel som ska underlätta personalens arbetssituation. Exempel på basutrustning som ska finnas på kommunens särskilda boenden är.

- Personlyft och vid behov taklyft
- Vårdsängar inklusive däck
- Duschvagn
- Grindskydd
- Bas madrass med sårforebyggande egenskaper sårgrad 1
- Stödkilar
- Glidlakan
- Enklare hjälpmedel för att äta och dricka: pipmuggar, pet-emotkanter, bestick med tjockare grepp, antihalkunderlägg.

Arbetssterapeuters och fysioterapeuters kompetens är viktig att använda vid frågeställningar om hur basutrustningen ska användas. Verksamheten ansvarar för att basutrustningen hanteras enligt riktlinjer för medicintekniska produkter.

Delaktighet och ansvar

Hjälpmedel är en del av vård och behandling enligt hälso- och sjukvårdslagen. Vård och behandling ska så långt det är möjligt utformas och genomföras i samråd med den enskilde. Varje person som vänder sig till hälso- och sjukvården med frågeställning om ett personligt hjälpmedel ska om det inte är uppenbart obehövt snarast ges en bedömning av sitt behov.

Patientlagen som trädde i kraft 1 januari 2015 stärker och tydliggör patientens ställning och syftar till att främja integritet, självbestämmande och delaktighet. I patientlagen framgår, att när det finns olika hjälpmedel tillgängliga ska patienten ges möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Patienten ska få det valda hjälpmedlet, om det med hänsyn till hans eller hennes behov och till kostnaderna för hjälpmedlet framstår som befogat.

Ett förskrivet hjälpmedel är ett lån från kommunen och hjälpmedlet ska skötas enligt erhållna bruks och skötselanvisningar. I de fall patienten företräds av annan person får denne ansvara för att hjälpmedlet hanteras enligt anvisningar. Om ett hjälpmedel går sönder eller behovet förändras ska förskrivare kontaktas. Hjälpmedel ska återlämnas när behovet upphör. Driftkostnader som batterier, elförbrukning och material vid punktering står den enskilde för.

Byte av hjälpmedel

Byte av hjälpmedel kan göras om behovet förändrats så att det hjälpmedel som är förskrivet inte längre är ändamålsenligt eller om hjälpmedlet är utslitet och inte kan repareras. Förskrivare bedömer om nytt hjälpmedel kan förskrivas.

Bostadsanpassning

Produkter som innebär anpassning av fasta funktioner i bostaden eller i anslutning till bostaden är åtgärder för bostadsanpassning. Till exempel trapphissar, ramper, duschar, lufttork till toalett, porttelefon, väggmonterade stödhandtag och tröskelborttagning.

Daglig verksamhet

Verksamheten har ansvar för att det där finns den utrustning och de hjälpmedel som krävs för att personer ska kunna vistas och delta i den sysselsättning verksamheten bedriver. Individuellt förskrivna hjälpmedel kan tas med. I vissa fall kan det vara aktuellt att med dubbelförskrivning av hjälpmedel för användning på daglig verksamhet. Det gäller mycket personligt anpassade produkter som inte tillhör standardsortiment och specialanpassade produkter. Kontakt tas med hjälpmedelsansvarig, Behov motiveras i särskilt hjälpmedelsbeslut.

Egenansvar

Om en persons hjälpmedelsbehov inte omfattas av kommunens ansvar kan arbetsterapeut ge råd om lämplig produkt. Personen får själv köpa och ansvara för produkten. Vid individuella råd till patient ska det journalföras. Vid generella råd behöver det inte journalföras.

Egenvård

Legitimerad personal/förskrivare kan bedöma om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård vilket innebär att en person själv eller med hjälp av någon annan kan utföra åtgärden. Bedömning ska göras enligt egenvårdsföreskriften SOSFS 2009:6. Bedömning behöver inte göras om det anses vara uppenbart obehövligt. Ett sätt att skilja på hälso- och sjukvård och egenvård är att bedöma om åtgärden kräver medicinskt utbildad personal. Bedömningen grundar sig på patientens förmåga i kombination med hjälpmedlet och omgivningsfaktorer. En viktig förutsättning är att utgå ifrån vad som är patientsäkert i varje enskilt fall.

Ett egenvårdsbeslut upprättas av förskrivaren.

Försäkring

Patienten rekommenderas att se över sitt försäkringsskydd så att det gäller för hjälpmedlet vid stöld och brand samt att teckna reseförsäkring om hjälpmedlet tas med på resa. Vid förlust av ett hjälpmedel är patienten ersättningsskyldig.

Fritidsboende/dubbelt boende

Generellt gäller att ett boende utrustas. Allmänna gemensamma utrymmen i anslutning till bostaden utrustas inte, till exempel tvättstuga, garage. Två boenden kan i vissa fall utrustas. Utgångspunkten då är att vistelsen ska vara regelbunden med hög frekvens till exempel två olika föräldrahem. Fritidsboende utrustas inte, möjlighet till korttidslån mot avgift finns.

Flytt till eller från vår kommun

Den sjukvårdshuvudman från vilken en person flyttar ska initiera ärendet innan flytten. Den ansvariga förskrivaren tar kontakt med mottagande förskrivare för samråd och överföring av förskrivansvaret. Båda sjukvårdshuvudmännen ska sträva efter att patienten inte blir utan hjälpmedel. Om man innan flytt inte gjort en överenskommelse om vilka hjälpmedel som ska medtas är avflyttande kommun/landsting ansvarig för kostnader för transport tillbaka om hjälpmedlen inte övertas. I de fall patienten inte kontaktat förskrivare innan flytt kan denne bli ersättningsskyldig.

Flytt till Håbo

Då en person flyttar till kommunen ska förfrågan om övertagande av hjälpmedel ha inkommit till hjälpmedelsansvarig från överlämnade vårdgivare. För att hjälpmedlet ska tas över krävs att produkten är förskrivningsbar enligt kommunens riktlinjer och att det är en produkt som finns inom länets sortiment. Hjälpmedelsansvarig i Håbo kommun kontaktar förskrivare i Håbo kommun för information om hur hjälpmedlet som tagits med fungerar för den enskilde. Om hjälpmedlet fungerar för personen ska det registreras in i vårt hjälpmedelssystem/individmärkas med HUL etikett. Befintlig etikett klistras över eller tas bort. Hjälpmedelsansvarig administrerar övertagande från överlämnade vårdgivare

Flytt från Håbo

Förskrivare i Håbo tar reda på vart patienten ska flytta och meddelar hjälpmedelsansvarig namn, personnummer och ny adress. Hjälpmedelsansvarig tar kontakt med den nya vårdgivarens hjälpmedelscentral för ställningstagande till övertagande av hjälpmedel. De hjälpmedel som man kommer överens om ska tas med registreras ur vårt hjälpmedelssystem (hjälpmedelsansvarig gör detta). Förskrivaren överrapporterar behov till mottagande vårdgivare/ arbetsterapeut.

Försvunnet eller skadat hjälpmedel

Den som lånat ett hjälpmedel ska ta hand om det och sköta det enligt erhållna bruks och skötsel anvisningar. Det innebär bland annat, ansvar för daglig skötsel och underhåll och ansvar för lämplig förvaring. I de fall en person företräds av annan person får denne ansvara för att hjälpmedlet hanteras enligt anvisningar. Förskrivaren rekommenderar patienten att se över sitt försäkringsskydd vilket är särskilt viktigt vid elrullstolsförskrivning och andra kostsamma hjälpmedel

Om ett hjälpmedel blir stulet ska det polisanmälas. Patienten anmäler till polis/ försäkringsbolag för att få ut ersättning. Om ett hjälpmedel skadas utöver normal användning kan patienten bli ersättningskyldig.

Om hjälpmedlet skadas vid till exempel en flygresor ska en skadeanmälan göras direkt på plats till flygbolaget eller motsvarande. Patientens försäkringsbolag står för kostnaderna för reparation eller nytt hjälpmedel. Kontakta hjälpmedelsansvarig för uppgifter om hjälpmedlets värde.

Försäljning av hjälpmedel

Ingen försäljning av hjälpmedel förekommer.

För icke förskrivningsbara produkter hänvisas till hjälpmedelsbutiker.

Hygienrutiner hjälpmedel/smitta

Det är viktigt att förhindra smitta inom alla områden i vården. Det vanligaste sättet att smitta överförs från en människa till en annan är via händerna men även överföring av smitta mellan hjälpmedel och människa kan förekomma även om det är ovanligt. Det är viktigt att konsekvent praktisera basala hygienrutiner i allt vårdarbete och hjälpmedelshantering för att förhindra smittspridning.

Basala hygienrutiner innebär: God handhygien, handdesinfektion före och efter all kontakt med vårdtagare, före och efter avtagande av handskar, användande av skyddshandskar, användande av plastförkläde/skyddsrock när det finns risk att man kommer i kontakt med kroppsvätskor som urin, avföring, blod

Använda hjälpmedel ska rengöras och då det är möjligt desinficeras före återlämnade till basförråd. Om hjälpmedlet använts på särskilt boende rengörs och desinficeras det av boendepersonalen. Om hjälpmedlet använts i eget boende ska det rengöras innan det lämnar bostaden.

När hjälpmedlen är återlämnade till basförråd torkas de av med ytdesinfektion på framför allt delar som man tar på innan de ställs i ordning för transport till HUL eller SAPS. Vid osäkerhet om hantering, frågor om hygienrutiner, incidenter med risk för smitta kontakta närmaste chef eller hygiensjuksköterska

Rutiner vid olika kontakttillfällen

- hembesök vid ej känd smitta.
- hembesök vid känd smitta
- transport av använda hjälpmedel vid ej känd smitta
- transport av använda hjälpmedel vid känd smitta
- vid tvätt och rengöring av hjälpmedel på eget basförråd.

Hembesök när smitta ej är känd

Praktisera basala hygienrutiner

Undvik att beröra ögon, näsa och mun

Om du har sår på händerna använd skyddshandskar under hela besöket.

Torka bort ev. blod och annan synlig smuts med desinfektionsmedel.

Tvätta och sprita händerna efter varje besök.

Hembesök när smitta är känd

Använd skyddsutrustning: handskar, plastförkläde/skyddsrock
Kasta engångsartiklar som handskar, skoskydd, förkläde hemma hos brukaren.

Vid olycka med öppet sår kontakta din chef eller hygiensjuksköterska
I övrigt samma som när smitta ej är känd.

Transport av hjälpmedel när smitta ej är känd.

Praktisera basala hygienrutiner

Lägg använda hjälpmedel i/ på sopsäck i bilen.

Undvik att beröra näsa, mun och ögon

Om du har sår på händerna använd skyddshandskar

Sprita händer med handsprit efter i och urlastning.

Transport av använda hjälpmedel när smitta är känd

Använd skyddsutrustning: handskar, plastförkläde

Säkerställ att hjälpmedlen är rengjorda och desinficerade innan transport

Textila material läggs i plastpåse som försluts

Lägg använda hjälpmedel i/ på sopsäck i bilen

Kasta engångsartiklar som handskar, skoskydd, förkläde hemma hos brukaren

I övrigt som när smitta ej är känd.

Tvätt och rengöring på eget basförråd

Textilier tvättas i minst 60 grader vid känd smitta tvättas de i separat maskin. Kasta kraftigt förorenade illaluktande textilier.

Icke textila material torkas med ytdesinfektion innan hjälpmedel ställs i ordning för transport till HUL eller SAPS.

Kombination av medicintekniska produkter

Ibland finns behov av att kombinera olika leverantörers produkter och då ska man som förskrivare kontrollera om leverantören godkänner kombinationen. Kontakta hjälpmedelskonsulent, hjälpmedelsansvarig eller leverantör. Ibland kan kombination av olika leverantörers produkter innebära att en specialanpassning måste göras. För de lyftselar och lyftar som finns upphandlade (i sortiment) finns kombinationsavtal

Korttidslån

Som en service kan kommunen vid behov hyra ut hjälpmedel (inom upphandlade produktområden). Det kan vara aktuellt om förskrivning inte är möjligt till exempel vid resa, till fritidsbostad eller för den som är tillfällig gäst i kommunen. Korttidslån är inte en hälso- och sjukvårdsinsats och ska inte dokumenteras i patientjournal.

De hjälpmedel som kan lånas ut tillfälligt är:

•	Transportrullstol	100kr/månad
•	Rollator	100kr/månad
•	Fristående toalettstol, duschstol	100kr/månad
•	Mobil hygienstol	100kr/månad
•	Portabla ramper	100 kr/månad
•	Säng	400kr/månad
•	Lyft	400kr/månad

För transportkostnad av säng och lyft debiteras transportavgift 500kronor per transport

Gör så här:

Registrera hjälpmedlet på person i portalen, order till brukare

Ta ut låneförbindelse, en kopia till brukare en kopia i pärmen för korttidslån. Information muntligt och skriftlig om ansvar för återlämning och att fakturering kommer att ske i samband med återlämnandet.

Vid återlämning faktureras brukare för den tid som lånet varat. Hjälpmedlet avregistreras i portalen, kopian på låneförbindelsen tas ur pärm och används som faktureringsunderlag. På låneförbindelsen ska framgå aktuella datum för utlåning/återlämning och totalsumma. Dessa uppgifter skrivs manuellt på låneförbindelsen. Underlaget lämnas till person ansvarig för fakturering.

Regionens förskrivare

Inom regionens verksamheter finns också förskrivare av hjälpmedel. På Enköpings lasarett och Akademiska sjukhuset kan fysioterapeuter och arbetsterapeuter förskriva individuella hjälpmedel till patienter vid längre vårdperioder eller om hjälpmedel behövs omedelbart vid hemgång. Det gäller framför allt vid utskrivning inför helger vid kortare vistelse på sjukhus för att kunna säkerställa trygg hemgång. Rullstolar, dynor till rullstol, rollatorer och fristående toalettstolar är de hjälpmedel som är möjliga att förskriva. Sjukhusen har akuta basförråd där dessa hjälpmedel finns, alternativt beställs rullstol och dyna från direkt till patient och levereras från HUL. Innan patienten skrivs ut från slutenvården ska dialog ha förts över vem som förskriver nödvändiga hjälpmedel, om slutenvården förskriver måste överrapportering göras till kommunen som följer upp hjälpmedlet i hemmiljö.

Inom landstingets öppenvårdspsykiatri finns arbetsterapeut som har behörighet att förskriva hjälpmedel inom sitt kompetensområde. Det gäller framför allt kognitiva hjälpmedel.

Inom hälsa och habilitering förskriver arbetsterapeut i huvudsak kognitiva hjälpmedel och fysioterapeut i viss utsträckning hjälpmedel för rörelsehinder. Hjälpmedel som kan vara aktuella kan vara skal till rullstol, tippbräda eller ståstöd

Samverkan och dialog mellan vårdgivarna om hjälpmedelsförskrivning är viktig för att tillgodose patientens behov. Den verksamhet där ett hjälpmedelsbehov uppmärksammas ansvarar för att säkerställa att den enskilde får sitt behov utrett och/eller tillgodosett och ska samråda om vem som ska utföra hjälpmedelsförskrivning och uppföljning. Behovet av specialistkunskap, den enskildes funktionsnedsättning och hemmiljö ska då beaktas

Kryckkäppar för kortvarigt bruk som lämnas ut från regionen

Kommunerna står för kostnad, inköp och distribuering av kryckkäppar till regionens verksamheter, slutenvården och vårdcentraler. Kryckorna distribueras via HUL till sjukhusen och via hjälpmedelsansvarig till vårdcentralerna i kommunen.

Resa utomlands

Förskrivna hjälpmedel kan tas med vid resa. Kostnader för transport, reparation eller eventuell anpassning som behövs för resa bekostas inte av kommunen. Vid skada på hjälpmedel är patienten ersättningskyldig, (att se

över sin reseförsäkring rekommenderas). Om man vill ta med sin elrullstol i samband med en utlandsvistelse ska tekniker på HUL kontaktas. Vid flytt utomlands ska hjälpmedel återlämnas.

Riskanalys

Inför varje förskrivning av ett hjälpmedel ingår det i förskrivningsprocessen att göra en bedömning om hjälpmedlet innebär några risker för brukaren.

Vid anvisning för specialanpassning görs en riskanalys. Se portalen/ Specialanpassning. Frågeställningar vid bedömning av risk

- Vad kan hända?
- Hur sannolikt är det att det händer?
- Vad blir konsekvenserna om det händer?

Om risk finns

- Beskriv hur.
- Kvarvarande risker skall vara funktionellt och medicinskt försvarbara.
- Är riskerna acceptabla efter riskeliminering – förskriv hjälpmedlet.
- Är riskerna inte acceptabla – förskriv inte hjälpmedlet. Patient och/eller närstående eller andra personer kring hjälpmedlet skall informeras om de kvarvarande riskerna.

Särskilda boendeformer enligt SOL och LSS

Individuella hjälpmedel förskrivs till personer i ordinärt och särskilt boende. I särskilda boendeformer finns också inköpta hjälpmedel, basutrustning, Med basutrustning menas sådant som kan användas av flera brukare och/eller som är ett arbetstekniskt hjälpmedel som ska underlätta personalens arbetssituation Förteckning över vad som bör vara basutrustning, se rubrik basutrustning.

Särskilt hjälpmedelsbeslut

Vid förskrivning av elrullstol, takmonterad lyft, produkter utanför sortiment och för ställningstagande till dubbelförskrivning ska förskrivare motivera behovet i ett särskilt hjälpmedelsbeslut. I beslutet beskrivs behovet och vilka andra hjälpmedel som har provats och varför det inte fungerat. Hänsyn ska tas till vilken nytta hjälpmedlet ger, vilka konsekvens det innebär för patienten utifrån aktivitet, delaktighet och funktion. En bedömning av angelägenhetsgraden och en riskbedömning ska också göras. Blankett särskilt hjälpmedelsbeslut finns i Treserva i Documenta och i Håbos flik i portalen.

Specialanpassning

Om det inte finns någon produkt som tillgodoser behovet kan ibland en specialanpassning vara nödvändigt. Produktansvaret för en specialanpassad produkt ligger hos förskrivaren som utfärdar en anvisning om hur produkten ska specialanpassas.

Det är en specialanpassning när:

- Produkter kombineras på ett sätt som tillverkaren inte avsett eller godkänt.
- Ingrepp görs i konstruktionen eller tillägg görs på färdig produkt

- Man konstruerar eller tillverkar en ny produkt
- En färdig produkt används på ett nytt sätt inom ett nytt användningsområde som avviker från tillverkarens anvisning.

Vid en specialanpassning:

- Ska det vara utrett av förskrivaren att det inte finns alternativa hjälpmedel som eliminerar behovet av specialanpassning
- Ska utföraren (hjälpmedelstekniker) av anpassningen vara registrerad hos Läkemedelsverket
- Ska alltid en skriftlig anvisning finnas som grund
- Ska produkten märkas med specialanpassad produkt och inte vara CE-märkt
- Ska specialanpassningen dokumenteras av både hjälpmedelstekniker och förskrivare
- Övertar förskrivaren som utfärdat anvisningen produktansvaret från tillverkaren och för de egenskaper produkten får
- Ansvarar hjälpmedelstekniker som utfört specialanpassningen för det tekniska utförandet.

Så går det till

1. Telefonkontakt med konsultent på HUL för konsultation, kanske finns alternativ, preliminär riskanalys görs.
2. Förskrivare upprättar anvisning där syftet med specialanpassningen beskrivs. Blankett för detta finns i portalen under allmänna dokument.
3. Blanketten skickas till HUL tillsammans med arbetsorder som markeras specialanpassning.
4. HULS hjälpmedelstekniker kontaktar förskrivaren för samråd och konstruktion, utprovning ev. modifiering.
5. Tillsammans upprättar hjälpmedelstekniker och förskrivare den tekniska dokumentationen, en bruksanvisning till brukaren görs.
6. Dokumentationen ska undertecknas av den som gör anpassningen och av förskrivaren som godkänner funktionen och ansvarar för anpassningen och därmed för den del av produkten som påverkas.
7. Tillsammans analyserar tekniker och förskrivare riskerna och gör en riskberäkning på blankett avsedd för detta som finns i portalen.

Specialanpassning av B-hjälpmedel

Kontakta hjälpmedelsansvarig för samråd om eventuell annan lösning eller alternativt hjälpmedel. I mycket sällsynta fall görs specialanpassning av B-hjälpmedel.

Sport/Hobby/motion

Hjälpmedel att användas specifikt för att utöva sport, hobby eller motion räknas som ett egenansvar och kan inte förskrivas. Individuellt förskrivna hjälpmedel får tas med.

Skyddsåtgärder

Ibland kan vissa skyddsåtgärder vara nödvändiga. Den grundläggande regeln är att skyddsåtgärder aldrig kan användas mot den enskildes vilja. Vårdpersonal/närstående/god man eller förvaltare kan inte påverka eller

avgöra hur eller i vilken omfattning skyddsåtgärder ska ordinerats utan detta avgörs av professionen och patient i samverkan. Skyddsåtgärder i kommunal vård är:

- Sänggrindar
- Bälten
- Brickbord
- Larm
- Lås

Vid ställningstagande till förskrivning av sänggrind, bälte eller brickbord ska alltid en teambaserad bedömning ha gjorts vilket ska dokumenteras i patientjournal. För mer information om skyddsåtgärder se länk. [Riktlinje för vissa skyddsåtgärder](#)

Utomlänsperson som vistas i Håbo för vård och behandling

Hjälpmiddel till person som vistas i Håbo kommun för avtalad vård/anvisad behandling men som inte är skriven här bekostas av hemlandsting/kommun. Förskrivningen, hälso- och sjukvårds insatsen utförs av kommunens förskrivare. Förskrivaren ska kontakta hjälpmedelsansvarig med uppgifter om vilka hjälpmedel som är förskrivna. Hemlandstinget/kommunen debiteras enligt Riksavtal för utomlänsvård (Sveriges Kommuner och landsting 2015). Hjälpmiddel av akut karaktär bekostas av vistelsekommunen. Det omvända gäller för Håbo kommuns medborgare som befinner sig på annan ort för vård och behandling.

Utländska medborgare

För person med uppehållstillstånd gäller samma regler som för svenska medborgare. Upphållstillstånd kontrolleras av förskrivaren.

Utländsk medborgare som vid tillfällig vistelse (turist) från EU/EES land är i behov av akuta hälso- och sjukvårdsinsatser inklusive hjälpmedel har rätt till den vård som inte kan vänta. För bedömning av vilken vård som inte kan vänta krävs läkarkontakt.

För asylsökande personer har landstinget hela ansvaret för alla HSL-insatser till och med den tidpunkt då asylsökande fått beslut om permanent uppehållstillstånd och blir folkbokförd. I detta innefattas även hjälpmedel. Kontakt tas med asylsamordnare, asyl@lul.se

Som en service kan viss tillfällig utlåning ske mot avgift.

Återlämning

Alla hjälpmedel är ett lån och ska återlämnas när behovet upphört. Till kommunens basförråd ska alla hjälpmedel utom elrullstolar, sängar, lyftar, och duschbriter återlämnas. Dessa hämtas i bostaden av HUL. För att beställa hämtning görs en hämtorder i hjälpmedelsportalen.

Brukare informeras om att själv ansvara för att återlämna övriga hjälpmedel som ska vara rengjorda. För brukare som återlämnar hjälpmedel själv lämnas de på Pomona reception Plommonvägen 2. Återlämningen registreras på återlämningsblankett som fästs på hjälpmedlet.

Återlämningsblankett finns i receptionen. Förrådsansvarig får blanketten och avregistrerar i portalen. Kontroll görs också mot tillfälligt lån som då ska debiteras. Återlämningsblanketten lämnas till ansvarig förskrivare som dokumenterar återlämningen i journal. Om hjälpmedlet är belagt med avgift måste avgiften tas bort i Treserva.

I de fall patienten själv eller anhörig inte kan komma med hjälpmedlet kan Fixartjänst hämta hjälpmedlen. Beställning görs till Fixartjänst med namn, telefon och vilka hjälpmedel som ska hämtas. Hjälpmedlen ställs då i ruta, återlämnat basförrådet. Fixartjänst lämnar beställningsunderlaget till aktuell förskrivare som avregistrerar hjälpmedlet i portalen och Treserva.

Periodiska uppföljningar hjälpmedel

Periodiska uppföljningar av hjälpmedel görs för att säkerställa patientsäkerhet och för att säkra att kostnadskrävande hjälpmedel används i den utsträckning det är tänkt. Förskrivare ansvarar för att uppföljningar görs. När under året uppföljningar ska ske bestäms av verksamheten. Lista med aktuella lyftselar beställs av verksamheten från HUL två gånger per år. OBS! Personuppgifter kan endast skickas vid användande av säker mejl.

Periodisk inspektion lyftselar

Enligt ISO standard (ISO 10535-2006) ska lyftselar inspekteras varje halvår för att säkerställa att lyftselen är hel och att lyftselen är lämplig för brukaren. Utöver den periodiska inspektionen ska lyftselar ses över vid varje användning och efter tvätt. Inspektionen kan göras av arbetsterapeut eller fysioterapeut. Inspektionen ska göras enligt tillverkarens anvisningar. Se dokument på respektive lyfttillverkares webbplats. Alla lyftselar som finns i förråd ska också inspekteras enligt rutin efter tvätt.

Så går det till

Kontroll av sele: Följ lyfttillverkarens anvisningar vid genomgång av sele.
Notera på märkband anmärkning, datum, signatur

- 1=ok
- 2=anm/ok att ha kvar
- 3= ej ok åtgärd

Prova att selen fortfarande passar. Viktnedgång förändrad aktivitetsförmåga, ändrad funktionsförmåga påverkar selens passform. Dokumentera att periodisk inspektion är gjord enligt lokal rutin i patientens journal under produkter/teknik.

Matris för periodiska uppföljningar

Hjälpmedel	Frekvens	Genomförande
Elrullstol	1g/år	<p>Verksamheten beställer lista på förskrivna elrullstolar från HUL. Listan fördelas på förskrivare som genomför uppföljningen.</p> <p>Säkerställ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att målet med hjälpmedlet kvarstår. • Att patienten kan framföra elrullstolen på ett säkert sätt. • Att hjälpmedelsinnehav är rätt i portalen. • Att avgift är korrekt i Treserva • Att patienten har information om vart man vänder sig om hjälpmedlet går sönder. • Att patienten har information elrullstolen går sönder under färd. • Att uppföljning dokumenteras i Treserva. • Att patienten har försäkring.
Hjälpmedel	Frekvens	Genomförande
Tippbräda	1g/år	<p>Verksamheten beställer lista på förskrivna tippbrädor från HUL. Listan fördelas på förskrivare som genomför uppföljningen.</p> <p>Säkerställ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Att hjälpmedelsinnehav är rätt i portalen • Att målet med hjälpmedlet är uppnått/kvarstår. • Att uppföljning dokumenteras i Treserva • Att delegering följs upp • Att tippbrädan är hel och fungerar säkert. (se checklista i riktlinjer för hantering och användning av medicintekniska produkter)

Hjälpmedel	Frekvens	Genomförande
Lyftsele	2ggr/år	<p>Verksamheten beställer lista på förskrivna lyftselar från HUL. Listan fördelas på förskrivare som genomför uppföljningen..</p> <p>Säkerställ:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Att hjälpmedelsinnehav är rätt i portalen •Att målet med hjälpmedlet är uppnått/kvarstår. •Att uppföljning dokumenteras i Treserva

Hjälpmedel	Frekvens	Genomförande
Inventering SÄBO	1g/år	<p>Förskrivare tar ut listor på hjälpmedelsinnehav i portalen.</p> <p>Säkerställ:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Att hjälpmedlet är helt och fungerar säkert (se checklista i riktlinjer för hantering och användning av medicintekniska produkter) •Att hjälpmedelsinnehav är rätt i portalen •Att målet med hjälpmedlet är uppnått/kvarstår. •Att uppföljning dokumenteras i Treserva •Att enhetschef får information om att uppföljning på deras enhet gjorts

4. Kriterier och instruktioner för förskrivning hjälpmedel

Instruktioner för förskrivning innehåller kriterier för förskrivning av olika hjälpmedel. Instruktionen ska bidra till en likvärdig bedömningsgrund och betonar information som är viktiga ur ett patientsäkerhetsperspektiv. Hjälpmedel är ordnade i produktområden enligt den internationella klassificeringen IS 9999:2011. Hjälpmedel inom nedanstående ISO koder är förskrivningsbara. Förteckning av det upphandlade sortimentet finns i hjälpmedelsportalen.

04 Hjälpmedel vid personlig medicinsk behandling

0403 Hjälpmedel för andningsbehandling

Fästanordning/hållare för syrgastub på rullstol och rollator

Förskrivare

Arbetsterapeut eller sjukgymnast

Kriterier

Behandlande klinik förser brukare med väska/ryggsäck för förvaring av syrgastub. Om sådan lösning inte fungerar kan fästanordning förskrivas.

Beställning

Beställes vid behov från aktuell leverantör av rullstol/rollator. Då leverantör inte har tillbehör kan en specialanpassning vara aktuell. Se specialanpassningar.

0419 Hjälpmedel för att hantera medicin, doseringshjälpmedel

Elektronisk medicindosett

Förskrivare

Arbetsterapeut

Sortiment

Aktuellt sortiment se portalen.

Kriterier

Personer med kognitiv nedsättning som är i behov av ett påminnelsestöd och som inte klarar sitt medicintag på annat sätt. Syftet är att bli mer självständig och mer oberoende av annan person. En förutsättning för förskrivning är att det finns ansvarig person som sköter påfyllnad och inställning av tid vilket inte utförs av förskrivaren.

Beställning

Produktbeställning i portalen på person.

Instruktion och Information

Vid utprovning görs tidsinställningar tillsammans med person som ska svara för doseringen som också utbildas i hur hjälpmedlet fungerar.

Uppföljning enligt förskrivningsprocessen.

Återlämnas till kommunens baslager och skickas till HUL för rekonditionering och lagerhållning.

0427 Hjälpmedel för sinnesstimulering

Tyngdtäcke med olika typer av tyngder, kedjetäcke, bolltäcke, fibertäcke, ringtäcke.

Förskrivare
Arbetsterapeut

Kriterier

Kan förskrivas till personer med stora sömnsvårigheter och eller stor motorisk/psykisk oro. Tyngdtäcket ska minska sömnstörningen /oron i syfte att förbättra aktivitets och koncentrationsförmågan.

Sortiment

6 kg och 8 kg kedjetäcke se portalen. Vid behov av annat typ av täcke till exempel bolltäcke ska motivering göras i ett särskilt beslutstöd

Beställning,

För beställning skickas mejl till hanna.noden@habo.se. För ställningstagande till vilken vikt som är aktuell kan provtäcke lånas 6kg eller 8 kg. Provtäcken beställs hos hanna.noden@habo.se. Täcken kan lånas i max två dagar. Hämtas och lämnas i receptionen Pomona, Plommonvägen 2.

Instruktion och Information

Förskrivning av tyngdtäcke ska föregås av en utprovningsperiod i fem veckor då utvärdering av effekt noteras i en sömndagbok. Sömndagbok finns under Håbos flik i portalen. Följande moment ingår i förskrivning.

- Kartläggning av brukares nuvarande sömnmönster/fysisk och motorisk oro då sömndagbok förs.
- Proverperiod under fem veckor då sömndagbok förs
- Utvärdering vilken effekt brukaren upplever att tyngdtäcket haft.

Återlämning av täcke görs till kommunens basförrå varifrån retur till HUL sker för rekonditionering.

0433 Antidecubitushjälpmedel

Madrasser avsedda för trycksårsprevention

Förskrivare

Sjuksköterska förskriver madrass om patienten är inskriven i hemsjukvård., Arbetsterapeut i annat fall. Samverkan ska alltid ske med ansvarig sjuksköterska vid förskrivning av behandlande madrass då detta är en del i helheten i sårbehandlingen.

För att vara behörig att förskriva madrasser krävs

- Genomgången förskrivarutbildning på HUL och Socialstyrelsens webbutbildning om förskrivning av madrasser.

- Genomgång av hjälpmedelsportalen
- Information om hantering av madrasser på basförrådet.

Kriterier

Förskrivs för att förebygga och behandla trycksår. Kan i vissa fall även förskrivas till person med betydande smärtproblematik orsakad av svåra sjukdomstillstånd och som komplement till annan smärtbehandling.

Beställning

Madrass upp till sårgrad 3 finns alltid på basförråd. Sårgrad 4 beställes vid behov. Kontakta hanna.noden@habo.se.

Sortiment

Se sortiment i portalen.

Instruktion och Information

Bedömning av sårgrad och ställningstagande till val av madrass görs av ansvarig sjuksköterska. Vid bedömning används utprovningsprotokoll med Norton skala. Madrasser är individmärkta och skall registreras på individ i portalen.

Vid installation/utprovning är det viktigt att ta hänsyn till den totala madrasshöjden om grind används. Rekommendation är 17-22 cm mellan madrassen och sänggrindens överkant. Om madrassen blir för hög kan en tunnare undermadrass användas eller så kan byte av sänggrindar göras. Vid behov av byte av sänggrindar kontaktas ansvarig arbetsterapeut.

Återlämning

Madrassen inklusive eventuell undermadrass återlämnas till hjälpmedelsverksamhetens basförråd. Vid återlämning skall madrassen avregistreras i portalen.

0448 Rörelse- styrke- och balansträningsredskap (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Tippbräda, ståstöd

Förskrivare

Fysioterapeut

Kriterier

Får förskrivas till person som inte klarar att stå på annat sätt och som behöver daglig ståträning som inte kan genomföras i träningslokal. Särskilt hjälpmedelsbeslut krävs inför förskrivning.

Beställning

Inget upphandlat sortiment av tippbrädor eller ståstöd finns. Ta kontakt med konsulent på HUL. Beställs som produktbeställning.

Instruktion och Information

För att använda tippbräda/ståstöd krävs delegering till personal annars egenvårdsbeslut.

Återlämning

Tippbräda och ståstöd hämtas i hemmet av HUL.

Uppföljning

Uppföljning årligen. Tippbrädan kontrolleras enligt checklista samt görs uppföljning av delegeringen. Se uppföljning hjälpmedel.

09 Hjälpmedel för personlig vård

0909 Hjälpmedel för på och avklädning

Strumppådragare, strumppådragare/avdragare kompression, påklädningskrok/pinne, knappknäppare

Förskrivare

Arbetsterapeut

Kriterier

För den som inte klarar på och avklädning på annat sätt.

Beställning

Strumppådragare, strumppådragare kompression finns på basförråd. Övrigt beställes vid behov.

Sortiment

Se portalen

0912 Hjälpmedel vid toalettbesök

Flyttbara toalettstolar med och utan hjul, toalettstolsförhöjningar fristående lösa och fasta tillsatser inklusive tillbehör.

Förskrivare

Arbetsterapeut

Kriterier

Förskrivs till person som har nedsatt förflyttningsförmåga och har svårt att klara toalettbesök på annat sätt.

Beställning

beställs i portalen som funktionsbeställning, då även tillbehör väljs till. Tillbehör som ingår vid beställning till mobil hygienstol är gejder och fotstöd. Till tippbar hygienstol ingår vid beställning gejder och nackstöd. Övriga tillbehör som mjuksits, mjukrygg, tvärså med mera kan beställas till då behov finns. Utgående sortiment levereras i första hand. Vid behov av specifik hygienstol väljs produktbeställning.

Instruktion och information

Informera om stolens funktion. Ställ in benstöd, nackstöd, tiltning och ev sitthöjd. Montera ev. tillbehör. Till vissa modeller finns breddningssatser, speciella bröst och höftbälten, tippydd framåt och bakåt. Vid utprovning prova förflyttning i och ur stol.

Information till den som ska använda hjälpmedlet om användande och miljöfaktorer såsom trösklar, sluttande golv och tipprisk vid felställda hjul, se bruksanvisning.

Fristående toalettstol

Förskrivare

Arbetssterapeut och fysioterapeut, vid akuta behov kvällar och helger kan sjuksköterska lämna ut, följs upp av ansvarig arbetssterapeut.

Kriterier

Person som har behov av en toalettstol som är fristående till exempel bredvid sängen för att användas nattetid. Kan också användas över vanlig toalett vid kortvarigare behov som vid höftoperation då det inte är nödvändigt med en fast toalettförhöjning. De gånger sjuksköterska lämnar ut skickar de meddelande i Treserva till ansvarig arbetssterapeut som dokumenterar i patientjournal och registrerar i portalen.

Beställning

Ordinarie sortiment finns alltid i basförråd.

Instruktion och Information

Tänk på placering av stolen att den står stadigt, gärna mot en vägg och att stolen placeras så att det inte finns risk att snubbla. Lockstödsband är en del av stolen som ska användas för att locket ska gå att luta men det är inte meningen att man ska luta sig mot det.

0933 Hjälpmedel vid tvättning/bad och dusch

Flyttbar duschstol med hjul, duschvagn, duschstol/pall, badkarstol, badbräda

Förskrivare

Arbetssterapeut

Kriterier

Flyttbar toalettstol med hjul: finns i standardmodell och tippbar modell vid nedsatt bålstabilitet. Person med mycket nedsatt förflyttningsförmåga och som behöver förflyttas med hjälp av hygienstol för att förflyttningen ska ske säkert.

Duschvagn: Kan förskrivas till person i eget boende som inte kan använda hygienstol på hjul, kan inte förskrivas till person som bor på särskilt boende där det tillhör basutrustning.

Beställning/sortiment

Flyttbar duschstol, duschpall, badkarstol och badbräda finns på basförråd, för aktuellt sortiment se portalen. Vid förskrivning av duschvagn ta kontakt med konsulent om råd om modell.

Instruktion och Information.

Ställningstagande i vilken miljö hjälpmedlet ska användas. Tänk på slutande golv och att stol placeras stadigt. Bedöm om tillbehör som ryggstöd och armstöd är viktiga. Badbrädor finns i två bredder för att passa olika typer av badkar.

12 Hjälpmedel vid förflyttning

1203 Gånghjälpmedel som hanteras med en arm.

Armbågsstycka, axillarkryckor, underarmsstycka (RA), gåbock

Förskrivare

Fysioterapeut eller Arbetsterapeut

Sortiment

Se Håbos flik i portalen

Beställning

Produkter inom sortiment finns på kommunens basförråd.

Instruktion och Information

Kryckkäppar har en livslängd på 3 år därefter ska de skrotas. Viktig information till patienten som själv ansvarar för att kontakta för byte.

1206 Gånghjälpmedel som hanteras med båda armarna

Gåstativ, rollator, gåbord manuellt och elektriskt

Förskrivare

Fysioterapeut eller arbetsterapeut

Kriterier

För den som har behov av stöd vid gång/förflyttning.

Elektriska gåbord: För den som har behov av mycket stöd i förflyttning och manuellt höjt gåbord eller annat förflyttningshjälpmedel har uteslutits. I de fall det finns ett generellt behov av elektriskt gåbord för flera personer på ett boende bör det övervägas om elgåbord ska tillhöra enhetens basutrustning.

Beställning

Rollatorer, RA-rollatorer och gåbord i sortiment finns på kommunens basförråd. Elektriskt gåbord beställs i portalen.

Tillbehör till rollatorer

Korg, släpbromsar och kätthållare kan förskrivas. Finns på basförråd till rollatorer i sortiment.

1222 Manuellt drivna rullstolar

Manuellt drivna rullstolar, aktiva, allround, komfort

Förskrivare

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

Manuell rullstol kan förskrivas till person som har behov av rullstol för sin förflyttning. Förskrivaren bedömer de medicinska förutsättningarna och tar hänsyn till vilka krav som ställs på körbarhet och komfort/sittriktighet för rullstolsanvändaren. Faktorer att beakta är användning ute/inne, hur sker överflyttningar, hur ska personen köra stolen. Brukarvikt, brukarens mått, bålstabilitet, sensorik, tonus och sittställning.

Rullstol/färdtjänst

För att manuell rullstol ska kunna användas som säte i bil vid resa med färdtjänst krävs enligt rullstolstillverkaren att rullstolen är utrustad på ett visst sätt. Detta framgår av respektive rullstols bruksanvisning. Tänk på att informera brukare/anhörig/ personal om att rullstolen inte får användas som säte i bil om den inte är utrustad med de angivna tillbehör som till exempel tvärstag, nackstöd. Vid osäkerhet kontakta konsulent. Vid beställning av rullstol i portalen anges detta.

Sortiment

Se sortimentsblad i portalen

Beställning

Beställs i portalen som funktionsbeställning, då även tillbehör väljs till. Utgående sortiment levereras i första hand. Vid behov av specifik modell av rullstol väljs produktbeställning. Beställning av aktivrullstol ska alltid föregås av kontakt med konsulent.

Instruktion och Information

Vid utprovning görs de anpassningar som behövs med fotstöd, armstöd, rygg, nackstöd. Prova förflyttningar till och från rullstol, träna körteknik i den miljö stolen ska användas. Informera den som ska använda rullstolen om användande såsom trösklar, sluttande golv, tipprisk och tippskydd.

Manuell rullstol/Elrullstol med ståfunktion (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Manuell rullstol med ståfunktion kan förskrivas när en person själv kan köra den och är i behov av uppresning för att klara sitt dagliga liv. Konsultation krävs med konsulent inför en förskrivning.

1223 Motordrivna rullstolar /elektriska rullstolar (*särskilt hjälpmedelsbeslut*)

Eldrivna rullstolar med manuell styrning och motoriserad styrning.

Eldrivna vårdarmanövrerade rullstolar

För vårdarmanövrerad elrullstol gäller samma kriterier som för elrullstol med den skillnaden att anhörig/assisten ska kunna framföra stolen på ett säkert sätt

Förskrivare

Arbetsterapeut

Sortiment

Se portalen

Kriterier

Bestående och betydande nedsatt gångförmåga.

Elrullstol kan förskrivas till person med bestående och betydande förflyttningssvårigheter orsakat av skada eller sjukdom. Elrullstol förskrivs inte om andra förflyttningshjälpmedel till exempel manuell rullstol eller rollator täcker behovet av förflyttning. Gångförmågan och möjligheten att klara självständig ändamålsenlig förflyttning ska vara starkt reducerad Den förskrivna elrullstolen ska *ersätta gångförmåga* inte cykel/moped bil eller lokaltrafik. Arbetsterapeut bedömer om gångbedömning av fysioterapeut är nödvändig.

Användningsfrekvens

Behovet av elrullstol ska vara regelbundet minst tre av fyra årstider flera gånger per vecka. Säker och lämplig förvaring för rullstolen måste finnas vilket innebär låst utrymme med möjlighet till laddning där det inte blir minusgrader vintertid.

Aktivitet/delaktighet/självständighet

Elrullstolen ska på ett påtagligt sätt öka personens möjlighet till självständighet och bidra till ökad delaktighet och aktivitetsförmåga. Målet med elrullstolen och på vilket sätt det ökar aktivitet och delaktighet ska beskrivas i särskilt hjälpmedelsbeslut. Om rörelsenedsättningen är bestående, vilka andra förflyttningshjälpmedel som har provats och varför de inte fungerar ska också beskrivas. Gångförmågan ska beskrivas i beslutet.

Förmåga att köra elrullstol

Personen ska ha förmåga att köra stolen på ett säkert sätt för sig själv och andra, självständigt med eller utan följeslagare. Förskrivare ansvarar för bedömning. Hastighet för elrullstol begränsas till 10km/h då det motsvarar gångförmåga.

Medicinsk bedömning av läkare

Medicinsk bedömning av läkare krävs vid nyförskrivning samt vid byte av elrullstol om det gått längre än tre år från den senaste medicinska bedömningen. Vid bedömning ska hänsyn tas till förekomst av syn-, hörsel- och perceptionsstörningar, medicinering, alkohol- eller drogproblematik. På

vilket sätt det medicinska tillståndet förbättras/försämras i och med förskrivning av elrullstol ska beskrivas i underlaget.

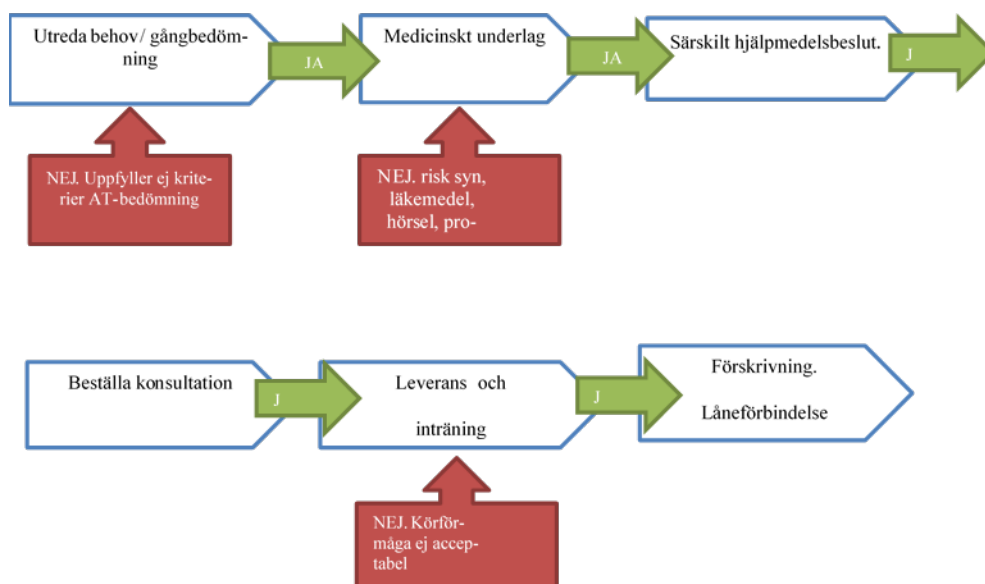
En elrullstol

Utgångspunkten är att endast en elrullstol kan förskrivas per person. I de fall det finns behov av elrullstol både inomhus och utomhus ska alltid en kombinerad elrullstol provas i första hand. Det gäller även om brukaren har en elrullstol sedan tidigare och ett byte blir aktuellt. Två elrullstolar kan endast förskrivas när det inte är möjligt att kombinera funktionen.

Sammanfattning av kriterier

- Betydande och bestående nedsättning av gångförmåga. Elrullstolen ska kompensera för nedsatt gångförmåga. Inte, cykel, bil.
- Andra hjälpmedel som manuell rullstol och rollator ska ha uteslutits.
- Användningsfrekvensen ska vara minst tre av fyra årstider flera gånger per vecka.
- Personen ska ha förmåga att på ett säkert sätt framföra stolen
- Elrullstolen ska väsentligt öka personens möjlighet till aktivitet, delaktighet och självständighet.
- Medicinsk bedömning av läkare med kommentar om på vilket sätt det medicinska tillståndet förbättras/försämras.
- Lämplig förvaring ska finnas.

process vid elrullstolsförskrivning

Aktuella blanketter som checklistor, beslutstöd mm. se [hulportalen](#)

Instruktion och Information

Hur leverans av elrullstolen ska ske kommer man överens om vid utprovningen, antingen levereras stolen direkt hem till patienten utan att tekniker och konsulent är med vilket är nödvändigt då inställningar behöver göras. Om inga inställningar är nödvändiga kan elrullstolen levereras hem till patienten och förskrivare bokar in ett besök för utprovning. Vid utlämnandet skall förskrivare noga informera om laddning, förvaring och försäkring. Broschyr din elrullstol går igenom och lämnas ut. Det är viktigt att noggrant informera om laddning då otillräcklig underhållsladdning kan innebära att batteriet laddar ut och brukare kan då bli ersättningskyldig. Försäkring är mycket viktigt på grund av hjälpmedlets höga värde.

Avgift

80 kr per månad. Undantagen från avgift är den som på grund av funktionsnedsättning har elrullstolen som sitt **enda** förflyttningssätt både inomhus och utomhus och/eller där förmågan att förflytta sig självständigt med manuell rullstol är helt obefintlig. Beslut dokumenteras i journal.

Uppföljning

Elrullstolen ska följas upp efter tre månader. Tremånadersuppföljningen dokumenteras i patientjournal och därefter görs uppföljning varje år. Den årliga uppföljningen syftar till att varje år se över att elrullstolen fungerar för användaren och att målet med hjälpmedlet uppfylls. Vid behov av teknisk översyn görs en arbetsorder till tekniker. Vid årlig uppföljning lämnas information som står i broschyr ”om din elrullstol”.

Om elrullstol går sönder under färd

Brukare ansvarar för att rullstol kommer till hemadress. Om användaren inte har färdtjänst för specialfordon kan Relita kontaktas som transporterar hem rullstol och brukare. Viktigt att informera brukare om att vid ansökan om färdtjänst uppge att elrullstol finns för rätt bedömning av behov specialfordon.

1224 Tilläggsutrustning till rullstolar

Drivaggregat, vårdarstyrt

Drivaggregat brukarstyrt

Drivaggregat som tillbehör till aktiv rullstol som frihjulsmekanism

Bälten, selar, rullstolsbord

Drivaggregat vårdarstyrt (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Drivaggregat får förskrivas för att underlätta för anhörig eller personlig assistent som vårdar. Om det utifrån arbetsmiljöskäl finns ett generellt behov på särskilt boende eller för hemtjänstpersonal kan det inte förskrivas som individuellt hjälpmedel.

Kriterier som ska vara uppfyllda för att förskrivning ska vara aktuell:

- Hjälpmedlet ska underlätta för anhörig eller assistent
- Gångförmåga ska vara starkt reducerat och bestående
- Behovet ska inte kunna tillgodoses med annat hjälpmedel till exempel transportrullstol.

- Behovet ska vara av kontinuerlig karaktär flera gånger per vecka minst 3 av 4 årstider. Flera gånger per vecka.
- Laddningsplats och lämplig förvaringsplats måste finnas.
- Den som ska köra stolen måste kunna framföra den på ett säkert sätt

Beställning

Se portalen

Sortiment

Se portalen

Avgift

80 kr/månad

Drivaggreogat, brukarstyrt (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Produkt som underlättar framförandet av manuell rullstol för den som kör stolen. Kan vara med motoriserad funktion eller inte. Exempel på motoriserade produkter är e-motion, e-fix, smartdrive. Exempel på ej motoriserad produkt är Gearwheel.

Tillbehör till aktiv stol som frihjulsmekanism

Produkt som monteras på tillfälligt, för framförande av aktivstol i mer otillgänglig terräng. Exempel på produkt är Freewheel som är ett tillbehör till Pantera aktivrullstol som underlättar framkomlighet utomhus på ett ojämnare underlag.

Kriterier

Stolen ska användas frekvent utomhus och personen måste själv klara att ta på och av produkten. Det krävs att fotbåge på stolen byts och att montering av hållare installeras på ryggen på rullstolen där freewheel fästs då det inte används.

Beställning

Se portalen

Rullstolsbord bälten och selar

Får förskrivas i aktiverande syfte och för att underlätta positionering om patineten själv kan lossa dem eller ge sitt samtycke. [Riktlinje för vissa skyddsåtgärder](#)

Beställning av bord, bälte och sele görs i portalen som en produktbeställning. Montering av tillhörande säkerhetsbälte till rullstol med givna fästpunkter kan göras av förskrivare. Montering av positioneringsbälte kan förskrivare som genomgått kurs i bältesmontering göra. Om man som förskrivare känner sig osäker på montering eller inte genomgått förskrivarutbildning för montering bälten ska arbetsorder för beställning av bälte göras i portalen.

1231 Hjälpmedel för överflyttning och vändning

Glidlakan, glidmattor, glidmattor i rullstol, glidbrädor, vridplattor, överflyttningssplattform, bälten, lyftselar.

Förskrivare

Arbets terapeut eller sjukgymnast

Kriterier.

För att underlätta stående, sittande och liggande förflyttningar. För mer information om på vilket sätt produkterna kompenserar för olika funktionsnedsättningar se sortimentslistor och leverantörens hemsidor.

Då det finns behov är det möjligt att förskriva två glidlakan för att ha ett tillgängligt vid tvätt

Sortiment

Se portalen Håbos flik

Beställning

Produkter som finns i sortiment finns på kommunens basförråd.

Instruktion och Information

Informera om hur lakanet ska placeras för att minimera risken att glida ned från sängkant

1236 Personlyftar

Hjulllyft, mobil stålyft, Stationär lyft , lyftselar

Förskrivare

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Sortiment

Se portalen

Kriterier

Hjulllyft

Förskrivs när alla möjligheter till stående förflyttningar är uttömda.

Stationär lyft (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Då en personlyft inte fungerar av utrymmesskäl, på grund av betydande smärttillstånd, kroppstorlek, brukares status.

Mobil stålyft

När bedömning av arbetsterapeut och fysioterapeut gjorts att annan stående förflyttning inte fungerar. Att använda uppresningslyft kräver ståfunktion som involverar höftsträckare, aktiv medverkan och bra bålstabilitet i sittande på sängkant. En kontraindikation kan vara om en person inte står på båda benen eller flyttar fötterna på fotplattan.

Beställning

Beställs som produktbeställning i portalen. Inför projektering tar förskrivare ställning till om det finns behov av travers eller raxskena. Vid behov av stöd från konsulent görs konsulentorder.

Instruktion och Information

Prova aktuella förflyttningar med utprovad lyftsele. Informera och visa den som ska utföra förflyttningarna. Viktigt att betona i handledningen är att vara två i förflyttningen om inte annat angetts, aldrig köra längre sträcka med lyften, att se det som en överflyttning ej transport. Information om daglig kontroll av sele samt att ansvarig förskrivare kontaktas om lyftsituationen inte fungerar eller om selen är defekt. Verksamheten har

ansvar för att personal som hanterar lyft har den kunskap som krävs för patientsäker användning. Se http://www.habo.se/download/Hantering_och_anvandning_av_personlyft

Lyftselar

Instruktion och Information

Checklista för förskrivare vid bedömning och val av sele

- Syftet med förflyttningen?
- Vilken lyft skall användas; personlyft, taklyft eller stålyft?
- Patientens vikt?
- Patientens storlek?
- Har patienten sår?
- Har patienten smärta?
- Hur ser patientens aktivitets/funktionsförmåga ut? (orolig, spastisk, tonus m.m.)
- Finns svårigheter vid applicering/borttagning av sele? Ska patienten sitta kvar på selen eller inte? Vilket material är lämpligt?

Förskrivaren ansvarar för att kontrollera så att lyftsele och lyft är kompatibel enligt kombinationslista, se: <http://sok.hmcv.se/>. Upphandlat sortiment är godkänt med upphandlade lyftar.

Vid utprovning

- Prova ut lämplig inställning på lyftbanden och informera skriftligt på utprovningsprotokollet om detta.
- Utprovningsprotokoll lämnas i samband med förskrivning
- Märk med namn med tyg-märkband.
- Lämna lyftselens bruksanvisning till patient/vårdare.

15 Hjälpmedel i hushållet

1503 Hjälpmedel för att äta och dricka

Bestick, mugg, glas, tallrik, pet-emot kant.

Förskrivare

Arbetsterapeut

Kriterier

På särskilda boenden är enklare hjälpmedel för att äta och dricka basutrustning. Behov utöver det som finns i basutrustning kan förskrivas..

Beställning/Sortiment

Se Håbos flik i portalen. Aktuellt sortiment finns på kommunens basförråd.

18 Hjälpmedel för utrustning och anpassning av bostäder och andra lokaler

1809 Sittmöbler och sitsar

Arbetsstol med gaskolvshöjning, coxistol, arbetsstol med elhöjning, Ryggkuddar, ryggdynor som tillbehör till rullstol. Tryckfördelande och tryckavlastande dynor och underlägg som tillbehör till rullstol.

Arbetsstol

Förskrivare
Arbetssterapeut

Kriterier

Arbetsstol kan förskrivas som ett alternativ till rullstol för att underlätta förflyttningar och uppresningar inomhus. Behovet ska inte vara övergående. Syftet är att frigöra armar till aktivitet istället för förflyttning. Arbetsstol kan inte förskrivas till person som kan gå och kan sitta på hög pall vid aktivitet. Förskrivas inte av ergonomiska skäl eller som sittmöbel som tex. kontorsstol. Förskrivning av arbetsstol med elhöjning är aktuell då gaskolvshöjning uteslutits på grund svårighet för brukaren att hantera höjning.

Sortiment
Se portalen

Beställning
Beställs som produktbeställning i portalen

Instruktion och Information
Stolen provas ut i hemmiljö i den aktivitet den är tänkt att användas.

Ställ in sitsvinkel, låsfunktion, handbroms, rygghöjd, ryggvinkel, armstödsbredd och höjd. Prova körteknik och uppresningsteknik. Ett tips är att köra stolen baklänges för att lättare ta sig fram.

Rullstolsdynor

Förskrivare
Arbetssterapeut och fysioterapeut

Kriterier

Dynor förskrivas som tillbehör till rullstol. Finns behov av mjukare dyna/rygg till vanlig stol är det ett egenansvar som bekostas av personen själv. Vi behov av trycksårsbehandlande sittdyna kan det vara aktuellt att förskriva sittdyna som kan användas i vanlig stol. Samverkan med sjuksköterska för bedömning av sårgrad krävs i dessa fall.

Tryckfördelande dynor förskrivas till patient som kan variera sitt sittande i rullstol. Tryckavlastande dynor förskrivas till patient som inte kan variera sitt sittande i rullstol, ändra sittställning samt att risk för trycksår föreligger. Mer avancerade dynor såsom positionerande och tryckavlastande dynor förskrivas endast till patient som inte kan korrigera sitt sittande och/eller har stor risk/har trycksår. Dynor för placering i bil förskrivas inte.

Ryggkudde, ryggdyna och nackkudde

Förskrivs som rullstolstillbehör samt vid behov av korrigerande dyna i vanlig stol för att uppnå mer aktiv sittställning och därmed öka möjligheterna för självständig aktivitet, t.ex. för att äta självständigt. Ej för placering i bil.

Beställning

Tryckfördelande och tryckavlastande dynor inom sortiment finns på kommunens basförråd. Tryckavlastande och positionerande dynor finns ett mindre antal, vissa mått på kommunens basförråd. Aktuella mått beställs vid behov.

Sortiment

Se Håbos flik i portalen

Instruktion och Information

Förskrivaren provar ut lämplig dyna till rullstol enligt bedömning. Informera om ur dynan ska placeras i stolen.

1812 Sängar

Sängar, motoriserade reglerbara med tillhörande madrass, elektriskt sängryggstöd, sänggrind, grindskydd, stöd- och vändhandtag, sängbygel, uppresningsstöd, lyftbåge/dävert.

Förskrivare

Arbetssterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

Förskrivs till person som på grund av rörelsehinder eller hjärtlungsjukdom behöver en reglerbar säng för att underlätta uppresning och lägesändring. Vid stort omvårdnadsbehov förskrivs säng för att underlätta omvårdnad. Innan förskrivning ska möjlighet ses över att anpassa egen säng med förhöjningar, elsängryggstöd eller andra förflyttningshjälpmedel. Säng kan inte förskrivas genom hjälpmedelsverksamheten om befintlig säng kan anpassas eller är i dåligt skick. Madrass ingår vid förskrivning. Vid behov av tillbehör som dävert, grindskydd, uppresningsstöd och handtag beställs det i samband med sängen. Ett mindre antal tillbehör finns på basförråd.

Sortiment

Se portalen

Beställning

Beställs i portalen som funktionsbeställning. Beställning ska vara inkommen senast kl. 14.00 två dagar innan leveransdag. Vid behov av akut säng ska beställningen vara inkommen senast kl. 14.00 för att kunna levereras samma dag. Se rutin i HUL portalen. I speciella fall finns det möjlighet att få säng levererad på annan dag än ordinarie. Detta ska då vara överenskommet per telefon med leverantör. Beställningen ska även då vara inkommen senast kl. 14.00 två dagar innan önskad leveransdag.

Ange alltid ett telefonnummer till kontaktperson som kan ta emot sängen.

Flytt av privat säng/skrotning av privat säng ansvarar patienten för själv. Flytt av vårdssäng mellan adress kan utföras och betalas av kommunen då

det inte är tillåtet att flytta säng själv på grund av behov av demontering/risk för skada.

Instruktion och Information

När sängen levereras till brukaren görs en genomgång av sängens funktioner av sängleverantören.

Sängryggstöd

Förskrivning

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

Vid svårighet att sätta sig upp i säng som inte kan avhjälpas med förändrat förflyttningssätt eller då det av medicinska skäl är angeläget att kunna ändra läge i säng för att underlätta andning.

Sortiment

Se portalen

Beställning

Beställs som produktbeställning i portalen alternativt tas från basförråd. Finns i bredd 85 cm och i bredd 120cm. höger eller vänsterhängd motor

Instruktion och Information

Om motorn ska vara vänster eller högerhängd beror på vilken sida uppresning sker. Ryggstödet spänns fast med befintliga spännband, det kan vara behov av förlängda spännband för att hindra glidning av stödet. Uppmärksamma om det finns behov av extra spännband och montera i sådana fall det. Om sängen saknar huvudgavel finns risk att elryggstödet kan glida och det kan då behövas extra spännband.

1815 Höjdställbara tillsatser till möbler

Förhöjningsklossar och förhöjningsben

Förskrivare

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

Förskrivs till person med behov av högre höjd på säng, sittplats och bord för att klara uppresning, och/eller aktivitet.

Sortiment

Se Håbos flik i portalen

Instruktion och information

Förskrivaren ställer in höjden så att möbelen passar patienten och följer leverantörers rekommendationer på höjd.

Beställning

Produkter inom sortiment finns på kommunens basförråd

Instruktion och Information

Bedömning av vilken typ av förhöjning som är lämplig och säker beror på vilken typ av ben möbelen har, hur hög möbelen är, vart den står placerad. I

produktens bruksanvisning finns information om vad leverantörer rekommenderar vilket ska följas.

1818 Stödhandtag

Gripostång,

Förskrivare

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

För personer som behöver hjälp i uppresning/överflyttning från säng till rullstol, toalett till rullstol när andra enklare hjälpmedel alternativt inte fungerar.

Beställning

Beställes i HUL portalen. Gör en beställning på gripostången samt en arbetsorder för montering. Vid utprovning gör tekniker och förskrivare ett gemensamt besök då även eventuella tillbehör provas ut. Tillbehör medtas av tekniker.

Information och Instruktion

Viktigt att informera brukare om att kontakta förskrivare när rödmarkering börjar synas på stången.

Eva uppresningstöd

Förskrivare

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

För person som behöver stöd för förflyttning vid sängen och som inte har behov av vårsäng.

Beställning

Finns på kommunens basförråd.

Information och Instruktion

Monteras av förskrivare. Monteras med golvplatta och fäste utan åverkan på säng. Kan inte flyttas eller tas bort tillfälligt utan ska vara på installerad plats. Kan ofta behöva efterjusteras. Vid förhöjning av säng bör klotsarna sitta fastmonterade på benen.

Lågt fäste: Minsta höjd mellan golv och sängramens undersida 11 cm.

Standardfäste: Minsta höjd mellan golv och sängramens undersida 14 cm

Beställning

Gripostång beställs som produktbeställning. Eva stöd beställs till basförråd av förrådsansvarig.

1830 Hissar, lyftplattformar, trapphissar och ramper

Portabel ramp/tröskelramp (inte fasta installationer)

Förskrivare

Arbetsterapeut eller fysioterapeut

Kriterier

Kan förskrivas i väntan på bostadsanpassning, vid akuta behov, vid övergående behov eller under en utredningsperiod då osäkerhet föreligger vilket boende som är aktuellt och då ingen bostadsanpassningsåtgärd görs. De kan inte förskrivas för att användas vid resa. Som en service kan utlåning ske mot avgift vilket då innebär ett egens ansvar för installation.

Beställning

Produkter inom sortiment finns på kommunens basförråd.

Information och Instruktion

Viktig att följa rekommendationer hos leverantören. Vad gäller Kvistberga portabla ramper är det viktigt att ta hänsyn till höjden. En 2 meters ramp kan fungera på 1-2 trappsteg. En 3 meters ramp kan fungera på 3-4 trappsteg. Beräkning 1meter långt på 12 cm högt.

2290 Hjälpmedel för kognitivt stöd

Bildstöd

Förskrivare

Arbetsterapeut

Sortiment

Se portalen samt kontakta ord och bild, se hemsida www.ordbild.se

Kriterier

För personer med kognitiv nedsättning som har behov av stöd i form av bilder eller manuella planeringsverktyg som almanackor. I bildstöd ingår bilder, almanacka, magnetavla, magneter, pennor, receptbok.

Beställning

Vid förskrivning av bildstöd beställs en licens från HUL via hulportalen. Licensen räcker under ett år och när den är gällande kan bilder beställas direkt från Ord och Bild. www.ordbild.se

- Beställ en licens som produktbeställning i portalen. HUL skickar beställningen av bildstödslicens till Ord och Bild.
- Kontakta Ord och Bild och gör din beställning av aktuella bilder, almanacka mm. Besök hos Ord och bild kan också göras för att se sortimentet och prova ut bilder.

Beställd produkt skickas från Ord och Bild till HUL som skickar den vidare till kommunens basförråd.

22 Hjälpmedel för information och kommunikation

2227 Varseblivningshjälpmedel

Ur och klockor, fickminnen, fickur, almanackor, kalendrar och planeringssystem, programvara mobiltelefon, handdator.

Förskrivare

Arbetsterapeut

Sortiment

Se portalen för sortiment.

Kriterier

Förskrivs till brukare med behov av stöd för tidsuppfattning och/eller påminnelsefunktion som inte kan tillgodoses med produkt som allmänt förekommer i handeln till exempel vanlig almanacka eller påminnelsefunktion i egen mobiltelefon.

Beställning

Beställs i portalen som produktbeställning.

Programvara (app)och mjukvara till mobiltelefon

Applikation Håll koll, Premium Comai

Förskrivare

Arbetsterapeut

Kriterier

Vid förskrivning av mobiltelefonbaserat stöd i form av mjukvara ska man utgå från brukarens egna mobiltelefon och dess befintliga funktioner. I andra hand provas applikation Håll Koll. Applikationen kan beställas i portalen. I tredje hand förskrivs programvara Premium Comai. Förskrivning av applikation och programvara kräver konsulentorder.

Sortiment

Se portalen

Handator Socket (Särskilt hjälpmedelsbeslut)

Förskrivare

Arbetsterapeut

Kriterier

Vid komplexa kognitiva svårigheter som involverar flera funktioner som minne, tidsuppfattning, planering, struktur, orientering kan en handdator förskrivas.

2236 Inmatningsenheter till datorer (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Tangentbord och styrsystem till dator, programvara till dator som krävs för manöverorganets användning.

Förskrivare

Arbetsterapeut

Kriterier

Person som på grund av rörelsehinder eller kognitiv funktionsnedsättning inte klarar standardtangentbord och/eller standardmus . Anpassningen avser styrning av dator och ska vara en produkt som inte allmänt förekommer på marknaden. Förskrivningen ska inte kompensera för nedsättning av kommunikationsförmåga vilket är landstingets ansvar. Det kan variera från enkla styrspakar eller tangentbord till mycket avancerad utrustning som ögonstyrning, sug och blås m.m. Kräver konsultation med hjälpmedelskonsulent.

24 Hjälpmedel för hantering och transport av produkter

2413 Hjälpmedel som kan styra och kontrollera på avstånd. (särskilt hjälpmedelsbeslut)

Förskrivare
Arbetssterapeut

Kriterier

Person med mycket nedsatt rörelseförmåga kan få programvara för omgivningskontroll förskriven för att styra hjälpmedel och produkter i sitt hem med syfte att uppnå större självständighet. Kräver utprovning med konsulent.

2421 Förlängare

Griptång.

Förskrivare
Arbetssterapeut

Sortiment

Se portalen för fullständigt sortiment. På basförråd finns standardlängder, en längre modell 70 cm, en kortare modell 40 cm. Vid behov av andra längder kan det beställas.